

ГИМНАЗИЈАЦ

Лист ђака Српске гимназије „Никола Тесла“ у Будимпешти

Број 14. • фебруар 2012.

Реч уредника

Хо, хо, хо, пссст...

Оно што нам се не дешава тако често јесте стање мира, тишине у ћутања. На пример, стање **ћутања** ћемо да нагласимо. „Гимназијалац“ су школске новине у којима нико не ћути. Сви „запослени“ износе своја осећања, своја мишљења на страницама које нису везане за репортажне чланке. Ово бисмо могли да истакнемо као позитивну страну или привилегију наших чланова. Оно у чему уживамо јесте да поделимо са вама утиске. Уживамо у томе да се поистоветите са нама и да се пронађете у неким причама.

Овај број Вам управо даје прилику да то и урадите. Странице ће бити пуне осећања, мишљења, савета, чињеница, реалности и не-реалности. Верујем да сте сада већ сви (бар што се тиче старијих ученика) одабрали текстове које редовно читате, односно одабрали особе чије текстове редовно читате. У овом броју су се млађи угледали на старије, а старији на млађе. Мењамо улоге, покушавамо да урадимо нешто ново. Тако да бих овај број назвала **ИНОВАТИВНИМ**, ако ми допустите.

Прошла је Бруцошијада, прваци су званично примљени у нашу заједницу. Све похвале 10. разреда за одличан програм. Првацима поручујем да нам остану тако занимљиви и да из читавог догађаја извуку само позитивно, као што смо и сви ми радили. Да ли су десетаци погодили прозивке за сваког ученика, видеће се у наредном периоду, ако се већ није видело и пре бруцошијаде. Бруцоши, главе горе! :)

И да, да не заборавим! Свима вам желим срећне празнике који су прошли и који нам долазе. У овој 2012. желим да се радујемо и да сви жељно ишчекујемо нове бројеве, који упркос мом труду и труду мојих другара јако споро долазе у ваше руке, али ћемо се потрудити да нас што мање чекате. Желим да и даље, моје омиљено (ваше) питање у овој новој години буде: „Када ће изаћи нови број »Гимназијалца«?“

Драги читаоци, са вама и уз вас су:

**Дајана Марковић и редакција
ђачког листа „Гимназијалац“**

У овом броју представљамо:

Сомборски Forrest Gump	3	Зимски сан српске омладине.....	11
Интервју.....	4	Добротворни бал	12
Матурска екскурзија	5	Све је за људе	14
Бруцошијада 2011 – ЈА НЕМАМ ТАЛЕНАТ.....	6	Лепота живота	14
Снага људског ума	8	Књижевно вече ученика	15
Возови.....	9	Фестивал пива	15
Ћутање.....	10	Реферат за похвалу	16

„Гимназијалац“ лист ђака Српске гимназије „Никола Тесла“ у Будимпешти.
број XIV, година 2012.

Уредник: Дајана Марковић – **Редакција:** Јелена Обрадовић, Ведрана Мирковић, Нина Стојановић, Николина Видеканић, Доријан Бакош Додек, Милица Гедошевић, Миљана Антић, Јован Трипковић, Раде Мосуровић, Јанко Атанацковић, Ања Генераловић, Наталија Мићић, Александра Живановић, Исидора Мамула, Страхинја Карановић, Марија Миросавић, Јована Вечић, Митар Мирко Кркељић.

Фотографије: Иван Јакшић **Сарадник:** Немања Туцовић

Одговорни професор: Драгомир Дујмов **За издавача:** др Јованка Ластич, директор

Штампање овог броја „Гимназијалца“ је омогућила:

Српска самоуправа у Будимпешти

Сомборски Forrest Gump

Шетао сам улицама маленог града на северу Бачке и срео пријатеља којег нисам дуго видео. Започели смо разговор о скорашњим догађајима и животу у дому који је он недавно напустио. Убрзо, али на кратко придружио нам се један момак дуге косе, са дрвеним крстићем око врата и неколико бројаница на левој руци. Очигледно веома побожан. Проговорио је с нама коју реч, пожељео нам Божју помоћ те нас поздравио. Неколико месеци касније, на једном од тв-програма ишла је емисија о седамнаестогодишњем дечаку који је истрчао градски полумаратон (уопште не знајући о чему се ради, само је потрчао за масом) и то у фармерицама и истрошеним ципелама. Од тада се његов живот потпуно преокренуо. Привукао је велику пажњу медија и челних људи овог маленог града. Наш јунак, Лазар је након проласка кроз циљ похитао својој кући како би обавестио породицу о томе да је победио. Сасвим логично, зар не? Али дом овог момка, другачији је од оног каквог смо замишљали. Живи са својом браћом и сестрама, те са маћехом и оцем у једној кући, ни мање ни више, на гробљу. Мајку је давно изгубио, док је још био мали, а ни даљи живот га није мазио. Нема много, нити жели много, иако заслужује да има детињство као и остала деца. Међутим, никада се није пожалио. Своје слободно време радо проводи у

цркви, помажући свештенику који је његова подршка и ослонац. Ова трка учинила га је познатим, а његовој браћи и сестрама донела ствари неопходне за колико – толико нормалан живот. Добио је своје прве патике које ће моћи да искористи за оно што највише воли – трчање (отуда и поређење са култним филмом Тома Хенкса). Ни слутио нисам да је то исти онај момак дуге косе са почетка приче. Колико ми у ствари (не)знамо о животу? Далеко од тога да је све лако, или како наши стари воле рећи „ружичасто“. Често људи око нас говоре на овај начин, па нам је вероватно помало и досадно кад чујемо нешто на ту тему. Урођено нам је да желимо више, боље, брже и заслепљени том жељом забрављамо на оне ствари које су нам пред носом. Онда се одједном сетимо да негде, тамо далеко, постоји неко ко би био истински срећан кад би имао тако нешто, или макар делић. У стању смо да поручимо једну Милку за непуних 10 минута, а исто негде, тамо далеко, постоји неко ко исту ту чоколаду дели са својима, коцкицу по коцкицу... Сагледајмо ситуацију реално, саберимо ружно и лепо. Крајњи резултат би требало да буде малчице већи од нуле – сасвим довољно за срећу... Ако ништа друго, макар смо здрави. Суђећи по Лазаревој причи, то је пресудно ☺ Сво богатство пада у воду у поређењу са здрављем.

Доријан Бакош-Додек

Интервју

За овај број направио сам интервју са **Изабелом Данко**, професорком српског језика и књижевности, разредним старешином 10.а одељења и школском библиотекарком.

– **Молим Вас реците ми пар података о себи: где сте рођени, када, где сте завршили основну, средњу школу, факултет, од када радите у СОШИГ-у?**

– Рођена сам у Суботици, родитељи су ми били просветни радници. Отац ми је био наставник физичког, а мајка музичког. Када почне нова школска година, када кренем на неко усавршавање, када водим своје дете у школу, или у неко обично рано јутро када отварам тешка врата на Тргу

Ружа, увек су ми у глави Којини стихови: „напред-назад, горе-доле, па ја сам опет испред школе“. Извађено из контекста, можда звучи банално, али сем што се ради о једном од мојих омиљених бендова (Дисциплина Кичме), чини ми се да је у мом животу заиста тако: од најранијих усмена из детињства, па до данашњег дана све ми је на неки начин повезано са школом.

Завршила сам филозофски факултет у Новом Саду, професор сам српске књижевности и је-

зика, а Сошиг-у сам почела да радим 2000 године. Била сам поподневна учитељица многим из садашњег 12 разреда. Невероватно!!!!

– У нашој школи је много деце из Србије. Да ли је овај начин одвајања од родитеља добар или погубан за 15-годишњаке?

– Нема исправног одговора на ово питање. Одвајање од родитеља је један процес, кроз који сви млади људи пролазе.

Наравно, није свеједно да ли са 14, 18 или 20 година. Кроз овај период одвајања свако од вас пролази на свој начин, у зависности од низа спољашњих околности и психичког и душевног устројства. Сигурна сам да је велика већина вас, која се са 15 година одвојила од куће и родитеља, имала окршаје и тешке тренутке. То што сте остали ту, значи да сте сви по мало посебни, јачи, одлучнији, издржљивији од својих вршњака који свакодневицу проводе у кругу своје породице. Надам се да ћете ово искуство у будућности моћи да окренете у своју корист.

Ја сам прошле године у вама видела децу. Видела сам и осећала да вам није лако, чак и када је наизглед било све у реду и није било конкретних проблема. Ове године је другачије, сада у вама видим младе људе, који полако проналазе своја места: у разреду, у школи, а надам се и у животу. Значи, борба око одвајања од родитеља је утихнула, али започиње следећа... и предстоје вам још многе...

– Као разредни старешина поклањате много пажње комуникацији са Вашим ученицима, водите рачуна о рођенданима, трудите се да нам на прави начин укажете

када нисмо у праву. Имам утисак да уживате у свему томе?

– Тако је. Ваша младост, духовитост, креативност зраче позитивном енергијом. Као разредни старешина, делим и неку вашу тачку гледишта на све оно што вам се у школи дешава, неправде, безразложни уписи, нетолеранцију професора.

Постоји наравно и друга, објективна, професорска тачка гледишта. Права је акробација балансирати између и покушавати бити праведан.

Ја се трудим да вас учим да сами процените своје поступке, да будете самокритични, да осетите у себи неке границе и да их поштујете. То је тешко али веома битно градиво, чини ми се да ћемо га понављати до краја гимназије.

Велико задовољство ми пружа могућност да учим од вас. До сада сам научила да нису оцене најважније и да не посматрам ваше личности на основу оцена које стичете учењем. Наравно и оцене су одраз једне личности и озбиљног рада, али су само једна саставна компонента. Свако од вас се истиче или по некој вештини, поседовању неког талента или умећа, или по некој изузетно лепој карактерној особини.

– Радите и са ученицима и у библиотеци. Колико ученици СОШИГ-а читају? Учествујете ли активно у њиховом избору литературе или их пуштате да сами граде свој стил?

– Из библиотеке углавном ученици позајмљују обавезну лектуру и стручну литературу за израду тематских домаћих задатака и реферата. Мој утисак је, ако треба да говорим уопштено, да ученици не читају и да читају површно. Године проведене у гимназији су године сазревања. Не могу ни да замислим како кроз тај период може да се прође без подлоге, позадине, душевне хране коју пружају класици српске и светске књижевности. Гимназијске године прођу, велика и вредна дела остану непрочитана, а прилика је пропуштена. Свака књига, одломак, мисао, стих има време када треба да се чита и када она може да заживи у човеку, да га промени, да му помогне, учини га бољим.

Наравно, постоје ученици који читају. За мене су они посебни и велико ми је задовољство да им препоручим неку књигу и права је срећа када после чујем да је била пун погодак.

– Сведоци смо јако успешне Бруцошијаде. Какви су Ваши утисци тим поводом?

– Радујем се, ако вам је било забавно и весело. Било ми је задовољство видети вас како имате добре идеје и умећа и енергије да их спроведете.

Као и увек, уживао сам

Ваш Јован Трипковић

Матурска екскурзија

Италија, та дивна Италија, коначно је и нас примила у госте. Након дванаесточасовног пута, стигосмо на наше одређиште. Нисмо журили, а и што бисмо, на екскурзију кренусмо да уживамо! Одмах се морам захвалити Анталу, нашем дивном возачу, који је бринуо да ми безбедно стигнемо до одређишта, без обзира на то да ли путујемо два сата, или пак, дванаест. Пређосмо и наплатне рампе, мало смо се мучили, али нема везе, ипак смо успели. У нашој екипи, поред обавезних професора, имали смо и водича. И то какво! На страну то што смо

предивним маскама које су итекако познате. Сан Марино, државу унутар Италије, памтићу по мирноћи и свим продавницама на чијим је изложима обавезно било истакнуто tax free (по нашем, без пореза). Верона и Падова у истом дану, два града из којих утиске не могу речима описати, морате видети да бисте схватили колика је то лепота! Наравно, Верона и Јулијина кућа, чак и говорнице помоћу којих можете позвати Јулију. Падова и предиван трг! Али ипак, овако речено не вреди ништа, то се стварно мора видети! Трст, исто прича за себе, српска црква енормне вели-

бежали од пепела његових цигарета који је летео на све стране, ипак смо и нешто ново чули. Мислим да нико од матураната неће заборавити Centro Storico (или, како смо ми то навикли да чујемо, Ђентро сторицо).

Видесмо Венецију (добро прођосмо, није се осећала и није била поплављена, чега смо се сви плашили), Сан Марино, Верону, Падову и Трст. У путу ка Италији нам је изостала посета Љубљани, али, шта ћемо, затворише град због неког кроса! Мислим да они који нам нису дозволили да уђемо у град нису знали да смо ми битнији од учесника кроса, али морамо им опростити ту грешку. Сваки град је диван, сваки град има своју причу и своју душу. Хм, који град издвојити по лепоти и посебности? Мислим да је то немогуће. Венецију памтим по Тргу светог Марка, вожњи гондолом и

чине! Ето, никако не могу издвојити неки град.

Неки ће памтити провод у дискотеци тик поред хотела, неки не. У сваком случају, иако помислимо да у Лидо ди Јесолу (месту нашег хотела) нема живог човека, у дискотеци се сретосмо са групама из Београда, Белгије, Шпаније. Али, и даље нисам сигурна да ли људи заправо живе у том месту. Ух, не смем заборавити плажу у Лидо ди Јесолу. Неки су је посетили дању, неки ноћу, али мислим да би се сви са мном сложили у једној ствари - предивна је! Ја је видех ноћу, по месечини. Песак и море, ништа лепше!

Све у свему, могла бих свашта још написати, али мислим да је то непотребно. Верујем да су многи чули наше доживљаје са екскурзије. По мени, екскурзије коју ћу памтити.

Јелена Обрадовић

Бруцошијада 2011 – ЈА НЕМАМ ТАЛЕНАТ

Из угла 10. разреда

Ако сте мислили да су емисије у којима се бирају млади таленти нешто посебно, онда сигурно нисте присуствовали „Бруцошијади 2011“ која је носила назив „Ја немам таленат.“ Као што сам назив каже потрудили смо се да видимо и чујемо што више неталентованих бруцоша. Десети разред је имао веома важну улогу у смишљању овог интересантног програма. Организација, костими, светла, све је било на највишем нивоу. Оно што је било посебно на нашој бруцошијади, у односу на остале, јесте то што су десетаци такође учествовали у програму, уводећи бруцоше у задатак који треба да обаве.

Одмах да напоменем наше драге водитеље Милицу Чичић и Петра Кожухарова без којих тај шоу не би успео. Истакла бих, такође, наш цењени жири, професоре Изабелу Данко, Гордану Ђерђ и Дејана Чичића који су дефинитивно допринели повећању шарма те вечери. Бруцошијада је почела традиционалном заклетвом коју су деветаци морали да положи. На пример, да раде редовно свој домаћи задатак, да помажу десетацима око сређивања собе, да их масирају, иду у продавницу уместо њих. Међутим, наишли смо на њихов отпор који се односио на давање драгоцених ситница у дому (слаткиши, тоалет папир, лап-топ...), али успешно је превазиђен.

После заклетве бруцоши су имали разне задат-

ке. Део њих који не знају да певају били су принуђени да нам отпевају по коју песмицу, док је други део био принуђен да плеше, изговара разне брзалице и слично. Иако их је био блам, они су то све стоички поднели, и надамо се, добро се забавили баш као и ми. Свако је имао своју прозивку и слику која је била приказана на видео биму. Када би чули своје име, морали би да устану, не би ли публика видела њихов нови имиџ, специјално припремљен за ову прилику. Модни креатори смо били наравно ми. Максимално смо се трудили да их учинимо што занимљивијим на поглед.

Док су деветаци били испрозовани, остали су се слатко смејали, као што је и циљ сваке бруцошијаде. Надамо се да смо постигли одговарајући ефекат, који су прозивке и њихов изглед требали да произведу.

После програма је уследила журка коју смо сви једва чекали. Светла као у дискотеци, музика уз коју смо сви играли без престанка, друштво, чинили су да заборавимо на школу, проблеме, само да се опустимо и ђускамо.

Још увек нисам чула неке негативне коментаре, а мислим да их неће ни бити. Веома смо похвалени, како од стране професора, тако и од ученика виших разреда.

Ова бруцошијада се сматра једна од најбољих, па изазивамо деветаци да, ако могу, следеће године, направе бољу!

Марија Миросавић

Из угла 9. разреда

Бруцошијада је у очима једног првака (бруцоша) велика ствар. Данима, па чак и месецима се прича о њој и ми сами смо помислили да је то једна од оних ствари које се не заборављају. Неки је памте по нечему бламирајућем, неки по безразложно претрпљеном страху, а други пак по доброј забави. Бруцошијаду спремају десетаци и њихов циљ је да што више уплаше и избламирају новопечене деветаци. Ако деветак 'преживи' бруцошијаду он званично постаје ђак ове школе, односно члан ове заједнице. Како се Бруцошијада ближила, кренула су и разноразна зачицавања и плашења, говоре нам како ће нас исмејавати пред свима и како су смислили страшно добре форе. Данима смо размишљали, нисмо знали да ишчекујемо тај дан или да смишљамо начин како да побегнемо. И најзад је дошао и тај дан, четвртак, 24. новембар 2011. Одједном је настала гужва на ходницима, сви су ишарани, нашминкани, маскирани, блесави и, што је најважније, насмејани. Прваци стоје испред сале, чекају да уђу и ишчекују занимљиве задатке. Ос-

мехом скривајући страх улазе у салу где их публика поздравља громогласним аплаузом и бруцошијада почиње. Програм стартује са прозивкама које су мастовити десетаци осмислили на један врло занимљив начин. Затим стижу задаци који уопште нису били захтевни већ су измамљивали осмехе и аплаузе. Било је плеса, певања али што је најважније, било је добре забаве и смеха. Цео програм се завршио Ужичким колом, што је било врло, може се рећи, интересно за гледати. Касније, скоцкани и дотерани, сви смо се вратили назад у салу на журку. Одлично осветљење и одлична музика постарала се за то да атмосфера буде на завидном нивоу. После три сата незаборавног провода сви су већ били исцрпљени и уморни од ђускања и полако се упутили ка дому.

Све у свему, било је то једно незаборавно искуство које ће се препричавати још дуго, дуго времена.

П.С. Изгледа да ипак имамо таленат.

Исидора Мамула

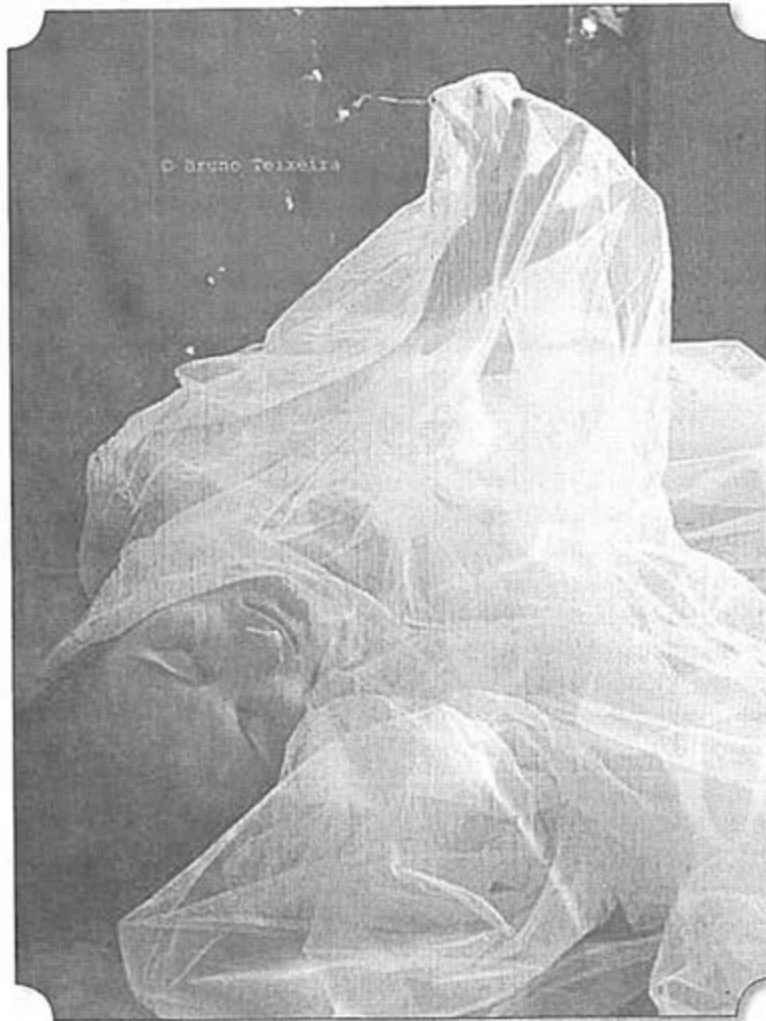
Снага људског ума

Млада девојка стоји на улици. Да је у питању било који други обичан дан, она би подигла нос и наставила да корача достојанствено, тиме дубоко заташкавајући жарку жељу у себи да се запита ко је она у ствари.

Али не, данас је тај дан. Данас се дашак ветра тихо пропиње кроз крајеве њене косе, шапу-

тајући јој да је дошло време да се суочи са својом прошлосту и да започне живот као нова особа. Страх јој прожима сваку ћелију у телу, покушавајући да је одврати од промене. „Нисам довољно јака“, помислила је да је зајецала у себи, али речи су се саме низале попут годишњих доба. Кроз главу су јој, попут најјаче мигрене, пролазиле све оне грозне ствари које је урадила до тог дана. У њој су изазвале мучнину. Сетила се свих лица које је растурила ради јачања своје **ароганције**, свих

пропалих душа које је сама гурнула у рупу из које је само она знала пут назад. **Манипулација**. Свих ноћних мора које је у зноју проживела да би добила оно материјално, за шта је мислила да јој је неопходно како би досегла срећу. **Завист**. Њен ум нападале су гомила негативних мисли којима је временом изградила кулу којом је бранила себе од утицаја из читавог универзума. Пространства која такво црнило пружају хранила су њен его, сваким осећајем

спокоја градећи једну додатну циглу на њену муком изграђену кулу. Тада је језиви титањ срца, ношен савршеном симетријом њеног лица, уздрмао њену психу као никада до сада. Као дете искреном смеху, она се препустила и дубоко заронила у свој ум. После толико времена. „Нисам ја крива што ми, у суштини, недостају мале ствари. Нисам могла да бирам када је не-

ка виша сила угасила ватру у мом **породичном огњишту**. Нисам учинила ништа лоше, само сам желела да будем вољена“, помислила је. **Чекња**.

„Од овога тренутка, свему томе је крај“. Тај тренутак био је пресудан, јер се суочила са својим страхом. **Сазнање**. Сада је била спремна за промене. **Храброст**. Одлучила је да не замера ни себи ни другима за грешке које су некада начинили. Ожигљци остају, али их сунчева светлост може учинити невидљивим. **Праштање**. Данас је дан када престају лажи, и од сада

се само карта истине ставља на сто. **Жеља** за остварењем циља побеђује и руши кулу. **Хармонија**. Она постаје слободна да чини све што је истински усрећује. **Енергија**. „Јеси ли добро?“, упитао је случајни пролазник. „Никада се нисам осећала боље“.

Ово посвећујем свим сјајним људима и пријатељима у овој установи који се неуморно боре да пронађу себе.

Милица Гедошевић

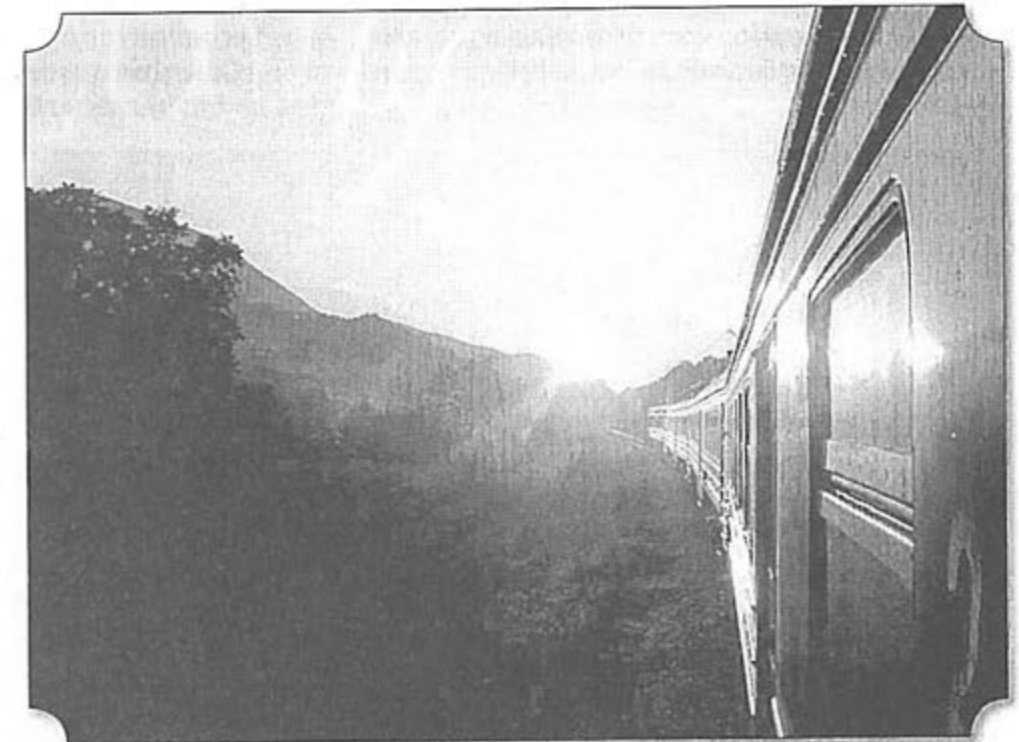
Возови

Седим тако у једном добро познатом возу, познатом онима који често путују у Србију. Тај воз има чак и име једног нашег познатог писца, нобеловца. Али то је у овој причи потпуно небитан детаљ. Као и тај да је воз веома прљав, некад превише хладан а некад превише топао. Али тај исти воз, који у многим од нас изазива неретко незадовољство и негодовање нас заправо сједињује у једну, на први поглед, хомогену заједницу.

И није реч о некаквој униформи или идентичном понашању, већ о ономе што свако од нас носи у себи када путује тим возом у своју домовину. Будимпешта је лепа, може се рећи и величанствена, али дом је дом, чак иако у њему проводимо најмање времена. Дакле, у том возу можете видети и тужна и збуњена лица, јер не чека сваког од нас у тој истој вољеној домовини, топла постеља и насмејана лица. Многи и не слуте, да за неке постоји један сасвим другачији свет од нашег, сасвим другачији свет од детињег, безбрижног и наивног. А неки то крију... И то јако добро, толико добро да за то зна можда свега неколико особа. Ни не треба да се зна, сажалење некад изазива трулеж и још већи осећај немоћи. Ти појединци, пред собом не виде оно што види већина, већ само мрак. За њих тунел није пролазан, он траје и не престаје, а они нису ни сигурни да ли за њих постоји крај. Упркос том тунелу, они осећају топлину, као и ми, можда чак и већу од срећних и испуњених људи, јер, теже је волети нешто што ствара бол и несрећу, жртва је већа, даје се више од себе, а самим тим се и та љубав и приврженост више цене.

Мене, рецимо, воз увек инспирише на нека дубља размишљања, нека топлота ми се про-

лије целим телом и осетљивија сам на све, приметим и крваво сунце и месец и мирис ружа. А тек кад се на видику појави прво брдо, мојој срећи нема краја. Моја Србија, моја Шумадија, мој град. И увек, баш увек, се сетим оних који можда нису у стању да виде то сунце и месец, које море неке друге мисли, тешке, неизбежне, које муте све те боје у једном дану. А да ли се

неко икада запита, да ли постоје такви људи, како они удишу ваздух и постоји ли за њих оно што се зове еуфорија. Не морамо, и не треба да их жалимо, копамо по њиховим судбинама и мукама, ми само, као прави сапутници, треба да спустимо руку на њихово раме и не дозволимо себи луксуз који подразумева дрскост, исмејавање и друге популарне ствари. Треба бити, само мало више, човек, јер ако једни према другима нисмо, зар се онда зовемо људи!?

Ето, један обичан, оронули воз, крије тајне какве нисте ни слутили да постоје тако близу вама, а оне су ту све време, расту, мењају се уобличавају се и можда и дотичу ваш свет а ви то не желите да видите, јер коме треба још једна мука и беда на врату? Свако је сам себи довољан, или се варам?!

Нина Стојановић

Ћутање...

Зашто ћутиш мала? Чему та туга? Погледај ме... – рекао ми је са призвуком забринутости у гласу. Помиловао ме је по коси и пољубио, а онда се завалио у фотељу. Знала сам шта смера, го је био његов начин да из мене извуче све што пожели. Око нас је било пуно људи, који су вероватно разговарали о неким потпуно безначајним темама, пили су и јели кифлице и у невероватним количинама пушили. Међутим, он је гледао кроз прозор, одсутно, али знала сам, да је био као мачка, шћућурио се и вребао...

Хоћеш да знаш шта је? Почела сам, узнемирено... Бес, гнев и сирова снага генерације, која је имала несрећу да одраста у прошлом веку. Оних чија је једина кривица, што су били ту тада... Тако да се све то сада скупило у мени. У том часу сам схватила, будем ли размишљала још који секунд, више нећу моћи да издржим штапање по очима и гушење у грлу. Страховала сам да ћу следећег тренутка пасти доле и да ће ме неко згазити. Ето, то је. Питање где то ја живим? Шта је то? Болест на смрт једног система, нације или једног лудака и фанатичних следбеника... На смрт или шта... Жао ми је што ово говорим, али шта друго?

Моја свест је све јасније регистровала оно што ме је окруживало. Све више сам се удубљива-

ла у разговоре, који су били вођени око мене. Једном док сам гледала младе лавице и лавове како изводе распусне лудорије, изненада сам себе ухватила усред спонтаног и грленог смеха. Смејала сам се дуго, без начина да се зауставим, јер нема те силе која ће задржати вулкан када најзад експлодира и почне да бљује из себе дуго таложену лаву. Онда сам осетила бес, бес на саму себе, бес на ту срећну и безбрижну млађарију, бес на све што је пуним плућима удисало живот. Одједном сам се тргла и за моменат престала да будем свесно биће. На младима, који су

само неколико секунди раније били тако пуни себе и раздрагани, заледио се осмех. Јасно су осећали у ваздуху мој страшни, опасни гнев. Али ја више нисам гледала њих. Најближи створ који ми је привукао пажњу био је један цвет, раскошан и црвен, охоло уздигнут изнад остале траве у својој лепоти. Здробила сам га као омраженог непријатеља. А онда сам се покуњила и скоро ми је дошло да тугујем за њим. У свести ми

је севало сазнање да сам на страшној раскрсници. Претила ми је опасност да постанем роб своје прошлости и душевна наказа у будућности, да постанем биће осуђено на вечну мржњу, недостојно да будем човек.

Није ствар у томе што је све стало, већ што започето није имало чиме да се настави. Разумеш ли? Ми немамо коме да се жалимо, своје незадовољство не можемо више персонификовати према некоме конкретном. То нас наравно доводи у стање отупеле апатије у којој свако од нас постаје безлични шраф једне огромне невидљиве машинерије, и шта ми чинимо по том питању? Практично ништа, избегавамо мисли о томе. Ћутимо. А то они заправо и желе...

Николина Видеканић

Зимски сан српске омладине

Завла тему свог првог текста у школским новинама, изабрао сам нешто врло дискутабилно, што, надам се, не само мене, већ и друге читаоце занима. Откад читам „Гимназијалац“ још никада нисам имао прилику да читам о овој теми, коју ћу вам ускоро открити... Занимљиве манифестације, представе, спортске активности су оно, чиме бисмо могли окарактерисати српску омладину у Будимпешти; зашто бих се ја ипак усудио да изјавим, да је српска пештанска омладина у пасивном стању хибернације, тачкарећи спава зимски сан?!

На моју велику жалост, морам рећи да у неку руку хибернација српске културе почиње нигде другде, већ тачно у оној згради, где је смештена наша најбитнија образовно-културна установа, Сошиг „Никола Тесла“.

У годинама основне школе ученицима је врло симпатично да се мало мање учи, него у елитним мађарским школама, сви се познају међусобно, сви разреци су као једна идеална мала породица. У овим малим групцама ученика, свима је јако лепо и угодно, учи се, прича се, дружи се и све до осмог разреда основне школе наставницима је врло симпатично и духовито да постоји и такав ученик, који не зна да чита течно ни на свом (било српски или мађарски) матерњем језику.

Проблеми почињу у првом разреду гимназије, кад стигну ученици из Србије, који су, по закону великих бројева, веће популације, паметнији, талентованији, и марљивији него наши, и одједном горе наведена појава професорима више није тако симпатична, већ наставно градиво предвиђено за целу годину прилагоде оном „паметнијем“ делу разреда, и врло брзо од бивших одликаша осмог разреда буду средњи или можда и слаби ученици. За време мог осмогодишњег боравка у овој установи, приметио сам, сем неких изузетика, кад год треба на некој манифестацији или приредби да се представља школа, увек се јављају и од стране професора буду ангажовани

ђаци, који су дошли из Србије, а ситуација није много друкчија ни у спротским екипама.

Ова тенденција је довела до тога да су у спортском кампу „Караташ“ представници Срба из Мађарске били искључиво Срби из Србије; што се тиче уредништва омладинске емисије „Уживај у моменту“ на таласима интернет радија „Ритам“ размера је четири према један, а кад смо већ ту можемо да поменемо да пре него што сам ја постао члан уредништва школских новина „Гимназијалац“, и овде је била жалосна ситуација на том пољу, а ту је и ђачки парламент...

Ко чита ове моје редове, може да каже критику: немају жељу да учествују у ваншколским активностима, зато што су незаинтересовани а понекад и лењи. Ова теза, је само делимично истинита! Српска деца из Мађарске осећају се у својој школи помало запостављеним, мање талентованим него ученици из Србије, због горе наведених као и због других

објективних разлога. На нама је да се то промени.

Да рашчистимо. Ја страшно волим што су наши сународници из отаџбине са нама, то је итекако врло добра и корисна ствар за све нас, али морамо да освестимо, пробудимо пештанске ученике, јер ако врло брзо не тражимо и нађемо одређену равнотежу по овом питању, нећемо имати где да позивамо ученике из Србије на четворогодишње средњошколско школовање, јер ћемо исећи дрво на чијој грани седимо и заиста не би требало да до тога дође.

Као супротан позитиван пример можемо навести Културно-уметничко друштво „Табан“ и омладинску драмску радионицу „Сунцокрет“ јер и једно и друго солидно функционише са одговарајућом биланском чланова из Србије и Мађарске.

Као завршетак свега овога, позивајући се на понос пештанске српске омладине желео бих да будемо присутнији у животу српске заједнице и да се пробудимо из дугогодишњег бесмисленог зимског сна.

Митар Мирко Кркељић

Добротворни бал

Још једно дивно и узбудљиво вече у нашој заједници! Вече пуно смеха, забаве, изненађења и понајвише доброг расположења. Овај догађај, који сада већ можемо назвати традиционалним, има за циљ само најбоље – помоћи школи. За тај део су били задужени разни људи добре воље: родитељи, званичници и сви остали пријатељи школе. Други део овог догађаја

неком другом издању, а не само поред катедре, табле и уз дневник. Мада, опет, можда је сада наш ред да оцењујемо. Ако је тако, ми ћемо бити максимално објективни и дати им чисту, заслужену петицу. Наравно, уз похвале.

Поред плеса и песама, морамо да обратимо пажњу и на други део приче. Да покажу да школа не заборавља, у част покојне учитељице Анђе

јесте дати људима прилику да уживају у ономе што гледају и слушају. Као и прошле године, професорка Оливера Младеновић – Мунишић, заједно са осталим професоркама, наставницама, учитељицама, васпитачицама и ученицима ове школе, успела је и у том делу. Својим шармом дизали су публику на ноге, а аплаузи су били бескрајни.

Прошле године као богиње, ове године као заводнице. Опет су одвојиле своје време и скупиле сву позитивну енергију и пренеле је на бину. Школску салу су претвориле у прави студио са правим водитељима и правим прилозима. Кроз читав „live show“ су нас водили професорка Оливера и господин Миленко Радић.

Није случајно што сам баш употребила реч „show“. Ако сте присуствовали, могли сте по први пут (неки и по други пут) да видите женски део наставничког колектива како плеше и пева и то за баш за Вас. Увек волимо да их видимо и у

Миловановић, учитељица Мирјана Ковач је интерпретирала песму „Моја штикла“ од Северине, која је била њена омиљена песма. Потом је следио и наступ фрајли (али наших) и песма „Ово је Балкан“ Милана Станковића у нашем издању. Они који раније нису били љубитељи етно-музике, свакако су сада морали да постану, јер су својих 5 минута на сцени имале и сестре Вујановић. Никако не смео да изоставимо сплет игара СКУД Табана који су такође на диван начин успели још боље да истакну ту етно црту наше школе. Ништа ни ове године без школског бенда „Допунска настава“. У мало измењеном саставу, али сада још бољи, својим репертоаром одржавали су атмосферу, а публика је и више него уживала. После плеса нашег Петра Марјановића и његове партнерке Камиле тешко је било одлучити ко је више остао без даха, мушки или женски део публике.

Они који познају професорку Оливеру Мунишић, знају да она има велике амбиције. Када каже да ће направити спектакл, онда га и направи. Оно што нико од нас није очекивао, били су гости. Бал је достигао виши ниво те вечери, када су бину заузеле чланице групе „Beauty Queens“: Ксенија Милошевић, Сања Богосављевић и Сузана Динић. Из нашег угла је све било одлично. Девојке су за нас певале „Молитву“, песму коју су певале и 2007. године на „Еurovision“ и заједно са Маријом Шерифовић донеле победу Србији на овом престижном такмичењу. Поред ове песме, отпевале су још неке нумере са свог новог албума који припремају. Имала сам

Грају, који нам је рекао следеће: „Јако сам срећан и поносан што сам гост Српске школе у Будимпешти и јако ми је драго што сам наишао на толико љубазне домаћине и осећам се као у свом дому. Много ми је драго што сам овде и што сам сусрео своје земљаке који живе ван матице, али живе и раде и стално се окрећу ка нечему што се зове родна грудa и свој дом.“

Што се тиче наше водитељке која се сутрадан вратила у своје право „Ја“, у професорску кожу, рекла нам је: „Идеја је потекла од њиховог наступа на „Еurovision“. Довеле су Европу у Србију. Није уопште случајно што смо пустили део снимка победничке вечери. Хтели смо да и Мађа-

ту част да урадим интервју са њима, и вама, драгим читаоцима, приближим њих, њихове утиске и њихов целокупан рад. Наравно, о овоме сте могли да чујете и на балу пошто је наша водитељка одрадила већи део мог посла :). Оно што су ми девојке рекле када сам их питала о њиховим утисцима о читавој вечери, одговориле су ми:

„Апсолутно смо позитивно изненађене читавим догађајем, одушевиле смо се школом, ђацима и професорима. Нисмо очекивале да ће све то тако спектакуларно да изгледа! Има много талентоване деце због чега нам је највише драго што смо учествовале. За овако кратко време професорка Оливера нам је приближила ову школу на најбољи начин и то нас је дефинитивно навело да планирамо поновни долазак у ваш град.“

Наравно, не можемо да изоставимо ни човека који је написао „Молитву“, Владимира Граића

ри који су седели у публици виде шта имамо да понудимо. Девојке и Граја су нам учинили велику услугу, а ми смо се потрудили да их угостимо на најлепши могући начин.“

Драги моји, сада већ сигурно жалите што сте (ако сте) пропустили овај догађај. Али не брините се, знајући наше професорке, оне су сигурно већ почеле да смишљају чиме ће следеће године да нас одушеве. Пошто сви ми тежимо ка бољем и савршенијем, оне ће свој циљ сигурно и следеће године са задовољством испунити.

Наравно, не смео да изоставимо да се захвалимо свим нашим добротворима доброг срца који су дали прилоге школи и помогли да се скупи 460.000 форинти за потрештине које ће помоћи свима, од забавишараца до гимназијалаца. Хвала Вам!

Дајана Марковић

Све је за људе Шта нас чини људима?

Интелигенција, развијеност... или је то више свесност. Свесни смо других људи, свесни лепоте, мржње. Осећамо. Поступамо добро или лоше, али за све је крива та свесност, која нас чини човеком.

I Ми- (не)захвалници

Упознајући овај свет, он све више постаје нестваран, а људи у њему скроз несхваћени.

Шта је то у нама, што нас подстиче да чинимо ружна, непромишљена дела? Поступамо незахвално, себе сматрајући одраслима, узгред речено, размаженим одраслима, којима је све допуштено, али ипак фали нам храброст, да се суочимо са тим делима, него издалека добацујемо. Одрастао,

себичан човек, опседнут самим собом, зачаран у свом свету, где игра велику и важну улогу неке филмске диве или интелектуалца са

натпросечним IQ-ом, јесте нешто задивљујуће. Људски ум и његове маштарије јесу задивљујуће. Шта то има у људима, да не цене добијено, а да себе дижу у небеса, говорећи да су дали све од себе, а за узврат добили ништа. Очекивања им беху велика, тражили су нешто посебно, гламурозно, а по њиховој процени добили су нешто што никад неће постићи онај ниво, где су они сада; ниво интелигенције, отмености и цивилизованости. Живећи у свом свету, љубав и брига која им је пружена добила је нове карактеристике, које су наравно биле превише јадне да би им одговарале.

А он је био негде горе тада и није видео сву ону лепоту, која је могла бити његова, није чуо пријатељски дозив, јер ти пријатељи нису били њему равни, али пријатељи су нестали. А он се сада чуди што је сам. Можеш бити и најбољи у животу, када си најгори са људима, ништа ти не вреди ни памет, ни лепота. Наравно било је и таквих, који им нису смели прићи, они су добро поступили, ипак како један обичан, просечан човек може да ступи у контакт са једном толико талентованом и интелегентном особом... ?

Они су заборавили да је живот у ствари много једноставан, прелепо једноставан. Он није нека сцена за глуму, он се у ствари не може поредити ни са чим, јер пружа више од онога што пружа

гламур и болесне амбиције, а кукавице које вичу из далека не виде прилике, само бахато газе, уместо да окусе зачињен, слadak, врео, свеж, понекад и љут, живот.

Чудни су људи који налазе лепоту у величању самог себе, чудни, али ипак толико их има, да смо се навикли на њих. Живе међу нама, боље речено изнад нас, са жељом да увек буду бољи, да се истичу, да буду посебни, то им храни его, то их чини срећним. Па нек' буду задовољни, на крају ће им само его остати, потучен јер је неприхваћен, увенуо од времена.

„Ништа није тако уобичајено, као жеља да не будемо уобичајени.“

Вилијем Шекспир

Али вратимо се понекад у стварност, јер она пружа прилике и људе вредне поштовања и пуне љубави.

Јована Вечић

Лепота живота

Од оног првог дана када је човек завладао земљом, тежио је једном, само једном. Протекли су дани, године, векови... мењао се човек, мењао се свет.

Али, човекова тежња да ухвати тренутак лепоте остаје вечна и заувек.

Лепота... сан о лепоти... земаљска лепота... космичка лепота...

Лепота у космосу. Не постоји човек који не тежи ка лепоти. Сваком човеку је лепота циљ, звезда водила, сан. Пронаћи, досећи, ухватити и задржати је. Нема ништа лепше од младости али, кратко траје и нестаје заувек. Ма колико се човек трудио, покушавао, желео да је заустави, да је задржи на тренутак, она брзо престаје и нестаје, а за собом оставља само сан и сећање. Леп сан и лепо сећање. Убрзо се постављају

нови циљеви, нови идеали и човек иде даље ка испуњењу још једног сна.

Често, у тој бици са животом, човеку се чини да је стигао, да треба само да пружи руку и да ухвати тај свој најлепши сан, а оно... НИШТА. Празан простор... Вакум... све нестаје. Остаје само горак окус у устима и сазнање да су лепота и савршенство скоро немогући, као да постоје, а не можеш их досегнути.

Човек живи да би досегао лепоту, али, ма кад стигао на циљ, она му измакне, а ми крећемо у нову битку за новим сном. Тако цео живот. До краја.

Ања Генераловић

Књижевно вече ученика

Петак, 2. децембар 2011. године, у Нађмезе улици у омаљеном Српском позоришту одржано је књижевно вече ученика Српске гимназије. Све је почело некако несигурно, са страхом. Идеја се јавила још прошле године, али је сачекала тек ову да се оствари. Од уста до уста, некако стидљиво, органозивало се пар младих писаца (у развоју) који су скупили храброст, подржавајући једни друге да изађу пред професоре те вечери и прочитају своја дела, плашећи се, или пак ишчекујући коментаре.

Међу списатељима – читаоцима нашли су се: Јована Вечић из 10. разреда, Митар Мирко Кр-

кељић и Ведрана Мирковић из 12. разреда, као и Миљана Лубура, Нина Стојановић и Милица Гедошевић из 11. разреда. Није

се очекивало пуно гостију или заинтересованих, међутим, пред сам почетак догађаја уносили су се махом и помоћне столице, тако да су неки ученици на крају завршили стојећи у угловима просторије. У публици, наравно, могли су се приметити и професори, махом књижевности, али и две врло важне личности за овај догађај. Једна од њих је уредник Српских недељних новина (СНН) Драган Јаковљевић и уметничка душа и професор ликовног Милан Ђурић који се са својом супругом Дианом Кондић Ђурић потрудио да књижевно вече буде и одржано. Након кратког увода организатора, реч је покуљала из текстова ученика који су једно за другим читали своја, што прозна што поетска остварења. Свака прочитана песма је донела овације, осмехе, сету или пак уживање у погледима слушалаца.

Након завршеног читалачког дела, господин Јаковљевић, иначе и сам писац, охрабрио је младе таленте да наставе да се баве овом делатношћу, предлажући да се састави збирка песама која ће садржати и неку од песама прочитаних баш те вечери. С поносом у очима, јер је све прошло како треба и без веће треме, наши млади уметници су се придружили коктелу и разговору о утисцима са гостима. Пао је и договор да ће бити још оваквих

манифестација на којима ће и они који нису имали храбрости да учествују на првој овакве врсте, моћи да се изразе.

Уредништво „Гимназијалац“ жели пуно среће будућим писцима и што више њихових остварења у редакцији!

Ведрана Мирковић

Фестивал пива

Надалеко чувени догађај који се одржава сваке године (од 2003.) у српској престоници на ушћу Саве у Дунав представља највећи пивски фестивал у југоисточној Европи. Сваке године ову манифестацију посети преко 500 000 гостију.

Овај догађај сједињује цео Београд, али истовремено пружа и топлу добродошлицу „гостима са стране“.

Велики број љубитеља пива са нестрпљењем чека отварање овог фестивала и нада се добром проводу.

И сам, иако не баш страствени љубитељ пића, одлазим често да се забавим са друштвом и проведем које вече на фестивалу. Нажалост, свака прича има своје две стране, једну добру и једну лошу. Још при уласку на Бирфест срећемо позамашан број већ омамљених гостију, цело друштво се смеје њиховом тетурању, а заборављају да ће за само који минут и сами бити под „гасом“. Атмосфера је врло жива, помало и еуфорична. Прича постаје немогућа од галаме помешане са фалш певањем. На сваком штанду точе се литре пива, како мало-

летницима, тако и старијим и искуснијим пивопијама. Напијање увек узрокује бројне туче, али и много опасније последице (сетимо се само

овогодишњег манијака са ножем).

Наравно, напијање није свима једини циљ. Фестивал пића је познат, како по доброј музици, тако и по још бољим девојкама. Забава се може пронаћи и у оближњем забавном парку који је овде подигнут само за ову прилику. Сваке године на фестивалу се дешава нешто ново и јединствено – ниједна ноћ се не може поновити.

Остајемо на ушћу до јутра и увек се враћамо пуни утисака. Иако се сваки пут деси и по неки немио догађај ипак никако не треба заобићи ову манифестацију која симболише Београд и оставља траг на свима нама који тамо присуствујемо.

Страхиња Карановић

Реферат за похвалу

Десило ми се, док сам изучавала Домановићеву делатност, да сам придремала. Не због досаде Домановићеве уметности, да разјаснимо одмах због подлих језика, више јер су ме измориле друге делатности везане за школу, које и нису тако забавне, па је јадан Радоје као Мали Радојица испашатао у виду моје тренутне засићености од учења.

И већ како то иде када задремаш, у виду Радојевих приповедака, уснила сам необичан сан.

Некако ме исте море прогањају ево већ дванаесту годину, уснила сам да сам на часу. Суботом увече! Моја подсвест једноставно нема милости према мени. У се и у своје кљусе. . . (удри). Да се вратимо ми сну, и Фројд би се запрепастио колицином мазохизма што сам га уопште и уснила, али оставимо гос'н Фројда за моме-

нат. Сан је, како то већ снови обично и раде, почео од средине. Без почетка и свакако без краја, осим ако се не пробудим. Без звона и корака професорке, обрех се у својој учионици, на једном од часова. Није да је битно који час је у питању, није и да смем да напишем, оправдано ћу дакле, изоставити именовање. Кад оно и на том часу сам задремала! Дакле, сањам како спавам, и то на часу! Ех, подсвести моја, ти баш волиш да се поиграваш... Неко из, разреда је држао предавање, нека права, неке обавезе, нешто, нешто и на крају ништа. Час ко час, све у свему. Наједном, као хук пристиглог брода у мртвоме пристаништу, мене брецну из сна глас. И то не било какав глас, већ глас разума! Више гласова, да прецизирам, јер, знате, свугде где има заједнице, има и гласова разума. И то сваки глас за по један разум. Срећа наша па нам је омладина тако разумна. Нек' ми неко каже да од нас неће бити ништа. У гласове разума, наравно, убрајао се и глас професорке. Њој је то, уоста-

лом, и дужност. Некако, тако пуни разума, с неразумевањем су разумно расправљали о неразумним ставкама. И ја сам се погубила, верујте, још онако поспана... А као што то већ бива, када се у једној просторији нађе толики квантитет разума, мора да дође и до експанзије, или експлозије. На вама је. Резултат је био избацивање, јер кад већ можеш, што да хуманим путем, насилним, сасвим педагошки настројеним, не решиш сукоб. И ја бих тако, да имам дневник.

Кажу, људе понесе моћ. Једва чекам да исте те иста та моћ и однесе. Негде далеко.

Сан, да... шта да кажем, избацили су их, не знам кога тачно, опет ми се приспавало. А ја, знате, волим да квалитетно користим време. Заспах, шта ћу... Али да видиш баксуза! Неће мене моја подсвест да остави на миру, па

то ти је. Обрех се у другом сну. Није да је Домановић досадан да толико чврсто спавам, друге ствари су. У овом сну, међутим, није било ни разума, ни учионице, ни дневничке моћи. Био је само један дечак. Онако јадан, бедан, некако изгубљен у свету, без правих принципа. Стајао је сам, у полутами, некако грбав, као да пати од чудне болести недостатка кичменог стуба. Сав се погурио, празног погледа. Бале су му цуриле низ модре усне, правећи на поду мрље у облику речи „Успех“. Гегаво, болеснички, окренувши ми леђа, увукао је свој велики језик иза жутих, искрзаних зуба, подигавши четкицу и палету. Није био уметник, верујте. Отишао је у ликовни кабинет по похвалу.

Да ли ме је Домановић дозвоао назад, или се подсвест смиловала - не знам, али пробудила сам се с главом на свом радном столу и схватила да су и моје бале направиле мрљу на углачаном дрвету. Срећом, није личила на реч.

Ведрана Мирковић

